

De behandeling van spataderen (varices)

Chirurgie

Inleiding

U krijgt een behandeling aan uw spataderen (varices). Deze folder geeft informatie over spataderen en de behandeling ervan in ons ziekenhuis.

Wat zijn spataderen?

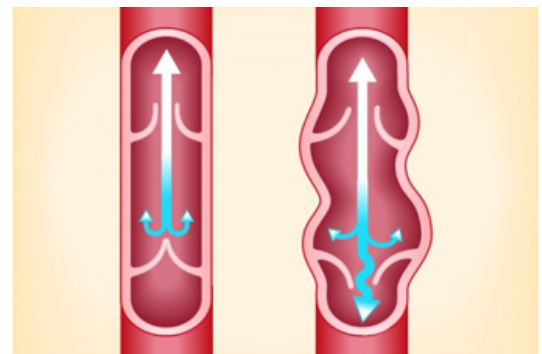
Slagaders, aders en spataderen

In het lichaam zitten 2 soorten bloedvaten: slagaders en aders. Slagaders zijn bloedvaten waardoor het bloed van het hart naar organen, spieren en weefsels gaat. Door de aders gaat het bloed vanuit het lichaam terug naar het hart.

Normaal gesproken stroomt het bloed door de aders terug van de voeten naar het hart. Het bloed wordt onder andere richting het hart gepompt door het aanspannen van de spieren in de voeten en benen. Daarnaast zitten er kleppen in de aders in het been. De kleppen voorkomen dat het bloed weer terug naar beneden stroomt.

Een spatader ontstaat als de kleppen niet meer helemaal sluiten. Het bloed dat door de spieren omhoog is geperst, zakt door de zwaartekracht weer naar beneden. Op de plaatsen waar de kleppen in de ader het niet meer goed doen, wordt de ader wijder.

Spataderen komen meestal voor aan de benen, vooral in de aders die dicht onder de huid liggen. Spataderen kunnen zichtbaar worden door de huid. Later kunnen er ook huidverkleuringen en zelfs wonden ontstaan.

Normale ader

Spatader

Oorzaken

Iedereen kan spataderen krijgen, maar sommige mensen hebben meer aanleg. De kans is groter dat iemand spataderen krijgt als spataderen in de familie voorkomen. Daarnaast komen spataderen meer voor bij vrouwen, en is de kans groter als iemand ouder wordt. Andere risicofactoren zijn:

- veel zitten of staan
- weinig bewegen
- overgewicht hebben
- zwanger zijn (geweest)

Klachten bij spataderen

Spataderen geven niet altijd klachten. Als ze wel klachten geven is dit vaak een vermoeid, onrustig of zwaar gevoel en soms ook jeuk aan de benen. Spataderen kunnen kramp in de spieren veroorzaken. Verder kan er vocht in de enkels of verkleuring van de huid ontstaan. Heel soms ontstaat er een ontsteking of bloeding van de ader. In extreme gevallen kunnen door de spataderen wonden aan de enkel ontstaan.

Spataderen geven niet altijd evenveel klachten. Zichtbare spataderen kunnen weinig klachten geven, terwijl niet-zichtbare spataderen veel klachten kunnen veroorzaken.

Onderzoek, behandelplan en vergoeding

Duplex-onderzoek

Eerst krijgt u een duplex-onderzoek. Dit is een soort echo-onderzoek waarbij de werking van de kleppen, de stroomrichting en doorgankelijkheid van de aders in beeld wordt gebracht. De onderzoeker maakt de beelden door met een klein apparaatje dat geluidsgolven uitzendt en ontvangt over uw been heen te gaan. Tijdens het onderzoek moet u staan.

Behandelplan

Na het duplex-onderzoek maakt de vaatchirurg een behandelplan. De beste behandeling is meestal een combinatie van behandelingen. De combinatie geeft de kleinste kans dat spataderen terugkomen, en geeft ook het mooiste resultaat.

Let op: het is nooit zeker dat na de behandeling alle klachten verdwenen zijn. Ook kunnen er altijd nieuwe spataderen ontstaan.

Vergoeding

Niet alle behandelingen worden door de zorgverzekering vergoed. De arts bespreekt vooraf met u welk deel van de behandeling vergoed wordt, en welk deel u zelf zou moeten betalen. U kunt zelf beslissen of u een behandeling die niet vergoed wordt wilt of niet. Als er kosten zijn, worden vooraf duidelijke afspraken met u gemaakt.

Figuur 1: Links een been met zichtbare spatader, rechts het been na de behandeling

Behandelmogelijkheden van spataderen

Bij de behandeling van spataderen worden de aders verwijderd of uitgeschakeld. Dit kan bijna altijd onder lokale verdoving. In uitzonderlijke gevallen kan behandeling onder narcose gedaan worden. De voorbereiding, behandeling en nazorg duurt een paar uur.

De spataderen kunnen op 3 manieren behandeld worden:

1. Laser
2. Flebectomie
3. Perforantectomie

1. Laser behandeling

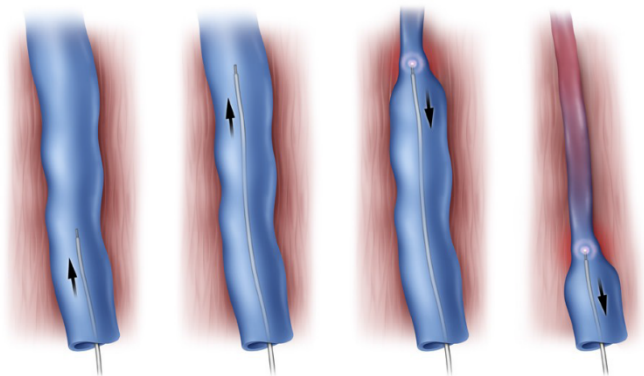
In het kort

Bij de behandeling met een laser, wordt de spatader van binnen verhit met een laser. Hierdoor krimpt de ader, en sluit het bloedvat. Het bloed stroom vervolgens via de andere gezonde aderen.

De behandeling

De behandeling met de laser (ook wel Endo Veneuze Laser Therapie) gebeurt op de polikliniek.

U krijgt lokale verdoving op de plek waar de aders behandeld worden. Via een kleine snee in de huid wordt een laserdraad in de spataders geplaatst. Met een echo kan de zorgverlener de laserdraad zien, en controleren of de laser op de juiste plek zit. U krijgt vervolgens kleine injecties rond de ader met verdovende en isolerende vloeistof. Vervolgens gaat de laser aan, en wordt de wand van de ader verhit. De chirurg trekt de laserdraad voorzichtig terug, zodat de hele spatader verhit wordt. Hierdoor krimpt de ader, en sluit het bloedvat.

Figuur 2: de laserbehandeling

Deze behandeling is geschikt voor grote spataderen die niet te kronkelig lopen. Een spatader die zichtbaar is, zal niet verdwijnen. Wel is de oorzaak van de spatader, en de klachten die hierdoor ontstaan zijn behandeld.

2. Flebectomie volgens Müller

Via kleine sneetjes worden de grotere, zichtbare spataderen weggehaald. Dit gebeurt onder plaatselijke verdoving. De behandeling geeft cosmetisch een mooi resultaat. De flebectomie gebeurt meestal naast een laserbehandeling gedaan. Meer informatie over deze behandelmethode vindt u in de folder [Flebectomie](#).

3. Perforantectomie

Diepliggende aders in de benen en de oppervlakkige aders onder de huid zijn verbonden met elkaar door kleine adertjes. Deze aders heten de vena perforantes. In deze aders kunnen de kleppen ook kapot gaan, waardoor spataderen ontstaan. Hier kan een ontsteking in ontstaan, en op den duur zelfs wonden. Bij perforantectomie worden deze aders uitgeschakeld. Dat kan door de vaten door te snijden en af te binden, en soms ook met een laserbehandeling. Ook bij deze behandeling krijg je een lokale verdoving.

Vorbereiding

Bereid u voor op de ingreep:

- Meld u 30 minuten voor de behandeling.
- Smeer geen crème of bodylotion op uw benen op de dag van de behandeling.
- Scheer uw benen twee dagen voor uw behandeling niet. Hierdoor kunnen wondjes ontstaan, waardoor problemen kunnen ontstaan bij het genezen van de operatiewonden.
- Neem een begeleider mee die u na de behandeling naar huis brengt. U mag niet zelf rijden in auto, op scootmobiel of fietsen.
- Neem 2 uur voor de behandeling 2 tabletten Paracetamol 500 mg óf 1 tablet Naproxen 500mg. Dit kunt u van te voren ophalen bij uw eigen apotheek.
- Gebruikt u bloedverdunners? Dan hoeft u deze voor de behandeling niet te stoppen.

Na de behandeling

Houd rekening met het volgende:

- Na de behandeling verblijft u nog ongeveer 30 minuten ter controle op onze afdeling;
- Na de behandeling krijgt u een verband of elastische kous om uw been. Deze moet u de 48 uur na de operatie dragen, dag en nacht. Na een flebectomie is dit 72 uur. Als u dat prettig vindt, mag u de kous daarna zo lang dragen als u wilt.
- Na 48 uur mag u weer douchen. Dan moet het verband of de kous af.
- Ga na de behandeling niet stil zitten of liggen, maar blijf af en toe bewegen door ieder uur wat rond te lopen. Dit vermindert de kans op een trombose. Na 48 uur mag u weer gewoon lopen en fietsen. De eerste 2 weken mag u nog niet sporten en zware lichamelijke inspanning doen.
- De eerste weken na de behandeling mag u niet naar de sauna of onder de zonnebank. Neem ook geen warm bad, en ga niet zonnebaden.
- U kunt de eerste dagen na de behandeling 2 keer per dag 1 tablet Naproxen 500 mg slikken tegen de pijn. Werkt dit niet genoeg, dan kunt het dit aanvullen met 4 keer per dag 2 tabletten paracetamol 500 mg.
- Als er pijn ontstaat, is dat meestal 3 tot 5 dagen na de behandeling, vooral bij het strekken van het been. Deze pijn duurt meestal 2 tot 3 weken, maar kan ook langer duren. Blijf wel in beweging en gebruik de kous.

Complicaties

Na de spataderbehandeling kunnen er problemen ontstaan.

- Het been kan na de operatie iets dikker worden. Dit is normaal.
- Er kan een gespannen en strak gevoel ontstaan op de plek van de behandelde spatader.
- Er kan een bloeditstorting (blauwe plek) ontstaan rond de op de plekken waar een sneetje zit of waar geprikt is. Dit verdwijnt vanzelf.
- Er kan een nabloeding optreden. Leg dan uw been minimaal een half uur hoog. Druk met een gaasje of handdoek op de wond. Leg daarna een drukverband aan voor 24 uur.
- De eerste week na de behandeling kan het gebied rond de behandelde ader rood zijn of pijn doen.
- Soms (zelden) kan een stukje zenuw door de laserdraad mee zijn verhit. Hierdoor kan een doof of prikkelend gevoel ontstaan. Meestal trekt dit vanzelf weg. In heel zeldzame gevallen is het blijvend.
- Ongeveer 5 tot 10% van de mensen krijgt na de behandeling een ontsteking van de behandelde ader. Het been voelt dan warm en pijnlijk op de plek van de ontsteking en kan wat rood zijn. Zo'n ontstekingsreactie niet gevaarlijk en het trekt in een paar dagen of weken vanzelf weg. U mag pijnstillers gebruiken tegen de pijn.

- In heel zeldzame gevallen sterft er een klein stukje huidweefsel af, of ontstaat er trombose met een longembolie.

Wanneer contact opnemen?

Neemt u contact met ons op als:

- Uw been erg veel pijn doet, ondanks het innemen van de pijnstillers Naproxen en Paracetamol.
- U een dik, glanzend, rood en pijnlijk onderbeen krijgt. Dit kan een trombose been zijn.
- Als u koorts heeft, de wond rood of pijnlijk is, of als er pus uit de wond komt.
- Als een nabloeding niet stopt
- U plots ernstig benauwd wordt

Bel tijdens kantooruren met de polikliniek Vaatchirurgie, telefoon (053) 487 34 42. 's Avonds, 's nachts of in het weekend kunt u contact opnemen met de Spoedeisende Hulp, telefoon (053) 487 33 33.

Nog steeds spataderen zichtbaar?

Na de behandeling van de spataderen kunnen nog steeds kleine spataderen onder de huid zichtbaar zijn. Sclerocompressietherapie kan hiertegen helpen. Dit is geen operatie. Er wordt een vloeistof of schuim in de ader gespoten, en daarna wordt een drukverband aangelegd. De spatader verkleeft hierdoor, waarna de spatader verdwijnt.

Geen behandel mogelijkheden?

In sommige gevallen is het niet mogelijk om de spataderen te behandelen. Dan is compressietherapie nog een mogelijkheid. Met behulp van een drukverband of elastische (steun)kous, wordt de druk op het been tegengegaan. Hierdoor verminderen de klachten van de spataderen.

Belangrijke contactgegevens

De afspraak met de arts is bij de polikliniek Vaatchirurgie, telefoon (053) 487 34 42.

- Locatie Enschede, route B11
- Locatie Oldenzaal, route 159

De behandeling vindt plaats op de behandelpolikliniek

- Locatie Enschede, route C16

's Avonds, 's nachts en in het weekend: Spoedeisende Hulp Enschede, telefoon (053) 487 33 33.

Tenslotte

U heeft recht op juiste en volledige informatie. Pas als u alles hebt gegrepen, kunt u toestemming geven voor een bepaalde behandeling. Als iets u niet helemaal duidelijk is, vraagt u de specialist, verpleegkundig specialist of verpleegkundige dan om uitleg.

De behandeling van spataderen (varices)

Chirurgie

Inleiding

Spataderen (varices) komen in verschillende mate van ernst voor en op verschillende plaatsen in het lichaam. In Medisch Spectrum Twente (MST) kan alle problematiek met betrekking tot de aders in het lichaam behandeld worden; dit kunnen spataderen zijn, maar ook complexe ingrepen van bijvoorbeeld de grote bekkenaders en de grote lichaamsader, daarin is MST uniek. We hebben veel ervaring en kennis van spataderproblematiek. Deze folder geeft informatie over spataderen en de behandeling ervan in ons ziekenhuis.

Slagaders, aders en spataderen

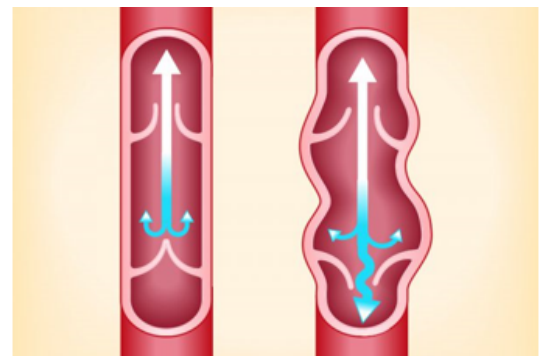
Het lichaam kent twee verschillende soorten bloedvaten; slagaders en aders. Slagaders zijn bloedvaten die het bloed van het hart naar organen, spieren en weefsels van het lichaam transporteren. Aders transporteren het bloed terug naar het hart.

Het been heeft een oppervlakkig- en een diep-adersysteem. Het oppervlakkige adersysteem in het been bestaat uit de dijbeenader en de kuitbeenader. De dijbeenader loopt vanaf de binnenkant van de enkel naar de lies en mondt daar uit in de diepe ader. De kuitbeenader loopt aan de buitenzijde van de enkel naar de knieholte en is daar verbonden met het diepe adersysteem.

In de normale situatie stroomt het bloed door de aders terug van de voeten naar het hart. Dit is onder andere mogelijk door het aanspannen van de spieren in de voet, het onder- en bovenbeen. Daarnaast zitten er kleppen in de beenaders, om te voorkomen dat het bloed weer naar beneden stroomt.

Een spatader ontstaat als de kleppen niet meer helemaal sluiten. Het door de spieren omhoog geperste bloed, zakt dan door de zwaartekracht, weer naar beneden. Op de plaatsen waar de kleppen in de ader het niet meer goed doen, wordt de ader wijder. Spataderen doen zich voornamelijk voor aan de benen, met name in het oppervlakkige adersysteem.

Na verloop van tijd kunnen spataderen zichtbaar worden door de huid. In een later stadium kunnen ook huidverkleuringen en zelfs wonden ontstaan.

Normale ader

Spatader

Oorzaken

Iedereen kan spataderen ontwikkelen, maar sommige mensen hebben meer aanleg. Erfelijke aanleg lijkt een rol te spelen in de ontwikkeling van spataderen, vooral bij vrouwen. Daarnaast heeft leeftijd invloed, hoe ouder, hoe groter de kans op spataderen.

Verder is bekend dat het risico voor het ontwikkelen van spataderen toeneemt bij mensen die veel zitten of staan, weinig lichaamsbeweging hebben, overgewicht hebben of een trombosebeen hebben gehad. Verder hebben hormonen ook invloed, na meerdere zwangerschappen worden vaker spataderen gezien.

In uitzonderlijke gevallen kunnen spataderen in de benen ontstaan door spataderen in de onderbuik (pelvic congestion syndroom) of ten gevolge van een gestoorde afvoer door vernauwingen of verstoppingen in de bekken aders.

Klachten bij spataderen

Soms geven spataderen weinig tot geen klachten. Vaker geven spataderen klachten van jeuk, een vermoeid, onrustig of zwaar gevoel in de benen. Spataderen kunnen spierkrampen veroorzaken. Verder kan er vocht in de enkels (oedeem) en/of huiduitslag ontstaan zoals een bruine verkleuring van de huid. Zelden kan er zich een aderontsteking of een spataderbloeding voordoen. In extreme gevallen kunnen spataderen wonden (aan de enkel) veroorzaken. Het is van belang om te weten dat veel zichtbare spataders niet altijd evenredig veel klachten geven, niet zichtbare spataderen kunnen veel klachten veroorzaken.

Het is goed u te realiseren dat behandeling geen garantie geeft op het verdwijnen van de klachten. Ook kan een behandeling niet altijd voorkomen dat er nieuwe spataderen ontstaan.

Polikliniek vaatchirurgie

Voordat u bij de vaatchirurg op de polikliniek komt, wordt er eerst een duplex onderzoek gedaan (zie verder). Op de polikliniek vaatchirurgie wordt aan de hand van uw klachten, het lichamenlijk onderzoek en de uitslag van de duplex, met u een behandelplan besproken.

Duplex onderzoek

Door middel van duplexonderzoek (soort echografie) kan de werking van de kleppen, de stroomrichting en de doorgankelijkheid van de aders in beeld worden gebracht. Hiervoor wordt in staande houding gel op de huid aangebracht en met een echo transducer (een klein apparaat dat geluidsgolven zendt en ontvangt) naar de aders gekeken. Zonder duplex onderzoek is een goede spataderbehandeling niet mogelijk.

Links zichtbare spatader, rechts effect na behandeling

Behandelplan spataderen en vergoeding

De beste aanpak van spataderen bestaat meestal uit verschillende behandelingen. Door de combinatie van behandelingen wordt de kans op het terugkeren van spataderen geminimaliseerd en is vaak ook het cosmetisch resultaat het mooist. Niet alle behandelingen worden door uw verzekeraar vergoed. Op de polikliniek wordt met u besproken welk deel van de behandeling vergoed wordt en wat de kosten van een meestal aanvullende behandeling zullen zijn. U kunt daarna zelf beslissen of u ook voor de meestal niet vergoede aanvullende behandeling kiest. Over de eventuele kosten worden vooraf met u duidelijke afspraken gemaakt.

Behandelmogelijkheden van spataderen

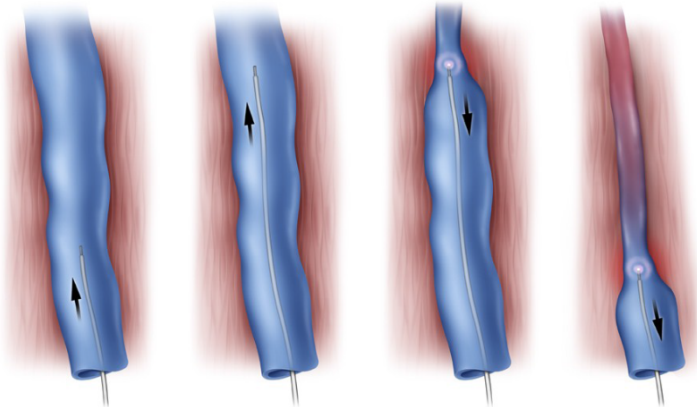
De behandeling van spataderen bestaat uit het uitschakelen of het verwijderen van deze aders. Dit kan vrijwel altijd onder lokale verdoving en neemt gemiddeld enkele uren in beslag (voorbereiding, behandeling en nazorg). In uitzonderlijke gevallen kan behandeling onder narcose plaatsvinden. Hieronder worden de verschillende behandel mogelijkheden besproken.

Laser behandeling spataderen

Een relatief nieuwe behandeling is de behandeling van spataderen met Endo Veneuze Laser Therapie (EVLT), die poliklinisch onder lokale verdoving, wordt uitgevoerd. Wij gebruiken hiervoor de nieuwste laser technieken (1470 nm). Via een kleine snede in de huid, wordt een laserfiber in de spatader geplaatst. Met de echo wordt vervolgens de juiste positie van de lasertip bepaald. Daarna wordt via een aantal kleine injecties een verdovende en isolerende vloeistof rond de ader gespoten. Hiervoor krijgt u in het verloop van de ader meerdere verdovingsprikken. De laserfiber levert energie af aan de wand van de ader. De laserfiber wordt nu voorzichtig teruggetrokken. De wand van het bloedvat

wordt verhit, waardoor het collageen (een eiwit in bindweefsel) in de wand krimpt en het bloedvat sluit, zie onderstaande afbeelding. Als de spatader is gesloten, zal het bloed worden omgeleid via andere gezonde aderen.

Deze behandeling is geschikt voor grote, niet te kronkelig verlopende spataderen. Eventueel zichtbare spataderen zullen niet verdwijnen. Wel is de oorzaak waardoor de zichtbare spataderen zijn ontstaan en de klachten die hieruit voortvloeien door middel van de EVLT behandeld.

Schematische weergave van de Laser behandeling

Flebectomie volgens Müller

Via kleine sneetjes worden de grotere zichtbare spataderen weggehaald. Dit gebeurt onder plaatselijke verdoving. De behandeling resulteert in een mooi cosmetisch resultaat en wordt meestal aanvullend aan een Laser behandeling verricht.

Meer informatie over deze behandelingsmethode vindt u in de folder [Flebectomie](#).

Perforantectomie

Het diepe adersysteem is op verschillende niveaus verbonden met het oppervlakkige adersysteem door middel van aders die door het spierpeesblad heen lopen; de vena perforantes. De diepe aders liggen in de spier, maar de oppervlakkige aders in het onderhuids vetweefsel. In de vena perforantes zitten kleppen die ervoor zorgen dat bij het aanspannen van de spier het bloed niet naar het oppervlakkige adersysteem geperst wordt. Als deze kleppen het begeven ontstaat er bij iedere spieraanspanning een impuls van bloed door de slecht werkende vena perforantes naar het oppervlakkige adersysteem. Dit kan tot een ontstekingsreactie leiden en op den duur zelfs tot de vorming van wonden. Duplex onderzoek kan de niet goed functionerende vena perforantes identificeren. Door deze uit te schakelen is het probleem opgelost. Dit kan via een klein sneetje in de huid, waarna de ader wordt doorgenomen en onderbonden (afgebonden), maar soms ook met behulp van Laser. Ook de perforantectomie vindt onder lokale verdoving plaats.

Voor de spatader behandeling

Wij verzoeken u rekening te houden met het volgende:

- u wordt verzocht 30 minuten voor de behandeling aanwezig te zijn;
- smeer geen crème of bodylotion op uw benen op de dag van de behandeling;
- scheer uw benen twee dagen voor uw behandeling niet. Hierdoor kunnen wondjes ontstaan en dit verhoogt de kans op stoornissen in de wondgenezing;
- neem een begeleider mee die u na de behandeling naar huis brengt. U mag niet zelf rijden in auto, op scootmobiel of fietsen;
- om de behandeling zo prettig mogelijk te maken kunt u twee uur voor de behandeling twee tabletten paracetamol 500 mg of een tablet Naproxen 500 mg innemen (waarvoor u een recept heeft meegekregen). U kunt de Naproxen van te voren ophalen bij uw eigen apotheek;
- gebruikt u bloedverdunners, dan hoeft u deze voor de behandeling niet te stoppen.

Na de spatader behandeling

Houdt u rekening met het volgende:

- na de behandeling krijgt u een zwachtelverband of een elastische kous die u gedurende 48 uur aansluitend aan de behandeling moet dragen. Indien u het prettig vindt mag u de kous daarna zolang dragen als u wilt; uitzondering is na een flebectomie behandeling, dan moet u de kousen of het drukverband 72 uur aanhouden/laten zitten (dag en nacht!);
- na de behandeling verblijft u nog ongeveer 30 minuten ter observatie op onze afdeling;
- na 48 uur mag u weer douchen. U dient dan het verband en / of de kous af te doen;
- ga na de behandeling niet stil zitten of liggen, maar blijf af en toe bewegen door ieder uur wat rond te lopen. Dit vermindert de kans op een trombose. Na 48 uur mag u weer gewoon lopen en fietsen. Laat sporten en zware lichamelijke inspanning de eerste twee weken achterwege;
- de eerste weken na de behandeling mag u geen bezoek brengen aan de sauna of zonnestudio. Eveneens moet u het zonnebaden of een warm bad vermijden;
- de dagen na de behandeling kunt u ter pijnstilling twee maal daags de Naproxen innemen, is dit niet voldoende, dan kunt u dit aanvullen met vier maal daags twee tabletten Paracetamol van 500 mg;
- ontstaan er pijnklachten, dan is dit meestal drie tot vijf dagen na de behandeling, vooral bij het strekken van het been. Deze pijn duurt meestal twee tot drie weken, maar kan ook langer duren. Blijf dan wel in beweging en gebruik de kous;

Mogelijke complicaties van de spatader behandeling

Mogelijke complicaties na de behandeling zijn:

- na de operatie is het normaal dat het been iets dikker is;
- er kan een gespannen en strak gevoel optreden in het verloop van de behandelde spatader;
- een bloeduitstorting (blauwe plek) kan ontstaan rond de aanprikplaats en op de plekken waar de verdovingsvloeistof is gegeven. Dit verdwijnt vanzelf;
- u kunt in de eerste week na de behandeling pijn en / of roodheid ervaren bij de behandelde ader;
- soms (zelden) kan een klein huidzenuwtakje door de katheter zijn mee verhit, waardoor een (tijdelijk) doof of prikkelend gevoel bestaat. Over het algemeen trekt dit vanzelf weg; in zeer zeldzame gevallen is het blijvend;
- ongeveer 5 tot 10% van de mensen kan na de behandeling last krijgen van een ontstekingsreactie (tromboflebitis) van de behandelde ader of een zijtak ervan. Het been voelt dan ter plaatse warm en pijnlijk aan en kan wat rood zijn. Zo'n ontstekingsreactie is pijnlijk maar niet gevaarlijk en het trekt in de loop van de dagen of weken vanzelf weg. Om de klachten te verlichten mag u de pijnstilling gebruiken;
- zeer zelden komt huidweefselversterf of trombose met longembolie voor;

Wanneer contact opnemen?

Neemt u contact met ons op als:

- de pijnklachten niet hanteerbaar zijn met de twee maal daags één tablet Naproxen 500 mg en de vier maal daags twee tabletten Paracetamol 500 mg;
- u een dik, glanzend, rood en pijnlijk onderbeen krijgt. Dit kan een trombose been zijn; een complicatie die zelden optreedt;
- als er roodheid, pijn of pus uit de wond komt en u koorts heeft;
- na de operatie kan er een nabloeding optreden. U moet dan, gedurende minimaal een half uur, het been hoog leggen en druk uitoefenen met een gaas of een handdoek. Leg hierna een drukverband aan voor 24 uur;
- u plots ernstig benauwd wordt

U kunt tijdens kantooruren contact opnemen met de polikliniek Vaatchirurgie, telefoon (053) 487 34 42. 's Avonds, 's nachts of in het weekend kunt u contact met de spoedeisende hulp opnemen, telefoon (053) 487 33 33.

Nog steeds spataderen zichtbaar?

Na de behandeling van de spataderen kunnen nog steeds kleine oppervlakkige spataderen zichtbaar zijn. Deze kunnen vaak met sclerocompressie therapie behandeld worden. Dit is geen operatie. Hierbij wordt een vloeistof of schuim in de spatader gespoten, waarna een drukverband wordt aangelegd. De door de vloeistof geïrriteerde vaatwand wordt dan dichtgedrukt, waarna de vaatwanden met elkaar verkleven. Hierdoor verdwijnt de spatader.

Geen behandelmogelijkheden?

Indien er geen behandelmogelijkheden zijn kan compressietherapie worden toegepast. Door middel van een drukverband of elastische (steun)kous kan de 'druk' op het been gecompenseerd worden.

Waar moet u zijn?

De poliklinische afspraak kan plaatsvinden op de volgende locaties:

Locatie Enschede
route B11
Koningsplein 1
7512 KZ Enschede

Locatie Oldenzaal
route 159
Prins Bernhardstraat 17
7573 AM Oldenzaal

De spataderbehandeling vindt plaats op de volgende locatie:

Locatie Enschede
Behandelpolikliniek Chirurgie, route C16
Koningsplein 1
7512 KZ Enschede
Tel. (053) 487 34 42

Belangrijke contactgegevens

Onderstaande telefoonnummer kan voor u van belang zijn:

- Polikliniek Vaatchirurgie, route B11, telefoon (053) 487 34 42;

Tenslotte

U heeft recht op juiste en volledige informatie. Pas als u voldoende inzicht heeft, kunt u weloverwogen toestemming geven voor een bepaalde behandeling of een bepaald onderzoek. Als iets u niet geheel duidelijk is, vraagt u de specialist, verpleegkundig specialist of verpleegkundige dan om nadere uitleg.